

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Zaaknummer: 422545	Behandeld in commissies en raad	
	Datum beeldvormende commissie *	17 juni 2026
	Datum oordeelvormende commissie *	24 juni 2026
	Datum besluitvormende raadsvergadering	30 juni 2026
	Opsteller	A Tilma
	Telefoonnummer	

*zie website voor de definitieve agenda.

Onderwerp:	Eerste begroting 2027 De Dienst Noardwest Fryslân
-------------------	---

Te besluiten om

1. De raad voor te stellen geen zienswijze naar voren te brengen op de concept begroting 2027 van De Dienst SZW Noardwest Fryslân;
2. Een lagere raming dan de Dienst aan te houden v.w.b. de kosten Jeugdzorg 2028-2030;
3. De financiële gevolgen te verwerken in de begroting 2027 van de gemeente.

Inleiding

De conceptbegroting 2027 van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân bevat de financiële weergave van de uitvoering van de Participatiewet, de WMO, de Jeugdwet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening voor zover deze taken gedelegeerd zijn aan de Dienst. Ook de uitvoeringskosten van de Dienst zijn inbegrepen.

De begroting 2027 bevat geen uitzettingen nieuw beleid, immers die bevoegdheid ligt bij de gemeenteraad. Volgens de wet op de GR moet de begroting van de Dienst voor 15 september ingediend zijn bij de provincie.

Beoogd effect

De raad informeren over de financiële verwachtingen met betrekking tot de uitvoering van de aan de Dienst gedelegeerde taken en de bedrijfsvoeringslasten van de Dienst.

Argumenten

1.1 Hiermee wordt voldaan aan artikel 16 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling 2022.

De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het bestuur hun zienswijzen kenbaar maken over de ontwerpbegroting. De begroting 2027 geeft inzicht in de verwachte inkomsten en uitgaven.

2.1 Een lagere raming v.w.b. de kosten Jeugdzorg 2028-2030.

Bij het bepalen van de gemeentelijke raming voor de kosten Jeugdzorg 2028-2030 sluiten wij

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

aan bij de begrotingsuitgangspunten van De Dienst, maar hanteren wij – net als vorig jaar – vanaf 2028 een lagere raming dan in de begroting van De Dienst is opgenomen.

Deze inschatting is gebaseerd op de verwachting dat aanvullende lokale maatregelen bijdragen aan het beperken van de instroom in zwaardere jeugdhulp en het beheersen van de kostenontwikkeling. Daarbij gaat het onder meer om:

- versterkt contractmanagement en gerichtere dossiersturing;
- een vernieuwde werkwijze binnen het gebiedsteam, met meer focus op sociale context, vroegsignalering en het voorkomen van medicalisering;
- verdere professionalisering en kennisversterking binnen het jeugdteam;
- intensievere inzet op data-analyse, monitoring en sturing op effectiviteit;
- blijvende investering in preventieve voorzieningen en het versterken van het informele netwerk rondom gezinnen.

Met deze combinatie van maatregelen verwachten wij dat vanaf 2028 circa 25% van de verwachte kostenstijging kan worden opgevangen.

3.1 In de begroting 2027 zijn de mutaties voor 2027 zichtbaar.

De gevolgen van de begroting 2027 van de Dienst leiden tot een gewijzigd financieel perspectief die in zijn definitieve vorm worden opgenomen in de begroting 2027 van de gemeente Harlingen

Kanttekeningen

1. De gebundelde uitkering (BUIG) van het rijk is nog niet bekend.

Deze BUIG uitkering dient ter dekking van de lasten van de uitkeringen die in het programma Inkomen zijn verwerkt. Rond 1 oktober 2026 wordt het definitieve BUIG-budget voor 2026 bekend, en het voorlopige budget voor 2027.

Financiën

Door net als vorig jaar weer ervan uit te gaan dat 25% van de kostenstijging van Jeugdzorg vanaf 2028 alsnog kan worden opgevangen door (extra) preventieve maatregelen ontstaat de volgende raming voor de kosten Jeugdzorg als uitgangspunt voor onze eigen begroting:

Jeugdzorg:	2027	2028	2029	2030*
oude raming begroting 2026 minus 25% (a)	7.203.926	6.993.038	7.120.164	7.120.164
nieuwe raming Dienst NWF begr. 2027	7.543.393	7.709.348	7.878.953	8.052.290
nadeel	339.467	716.310	758.790	932.127
besparing 25% van nadeel		-179.077	-189.697	-233.032
nadeel nieuw (b)	339.467	537.232	569.092	699.095
nieuwe raming begroting 2026 (a + b)	7.543.393	7.530.270	7.689.256	7.819.259

Rekening houdend met deze aangepaste raming voor Jeugdzorg is het financiële beeld dan als volgt:

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Primitieve Begr. 2026 + MJR 2027-2029 Dienst = basis begr. 2026 + MJR 2027-2029 Harlingen (a)				
	2027	2028	2029	2030*
Totaal Werk & Participatie	1.173.065	1.210.074	1.237.906	1.237.906
Totaal Inkomen	10.144.628	10.817.135	11.511.850	11.511.850
Totaal Armoedebestrijding	738.082	755.058	772.422	772.422
Totaal WMO	5.440.715	5.563.214	5.688.348	5.688.348
Totaal Jeugd	7.203.926	6.993.038	7.120.164	7.120.164
Totaal Bedrijfsvoering	3.362.566	3.485.170	3.612.360	3.612.360
Totaal Generaal	28.062.982	28.823.689	29.943.050	29.943.050
Concept Begr. 2027 + MJR 2028-2030 Dienst (b)				
	2027	2028	2029	2030*
Totaal Werk & Participatie	980.943	968.795	990.110	1.011.892
Totaal Inkomen	9.803.044	10.329.945	10.986.097	11.743.112
Totaal Armoedebestrijding	775.325	792.383	809.813	827.631
Totaal WMO	5.720.544	5.846.397	5.975.016	6.106.467
Totaal Jeugd	7.543.393	7.530.270	7.689.256	7.819.259
Totaal Bedrijfsvoering	3.461.933	3.525.997	3.637.849	3.753.269
Totaal Generaal	28.285.182	28.993.787	30.088.141	31.261.630
Verschil = a - b				
	2027	2028	2029	2030*
Totaal Werk & Participatie	192.122	241.279	247.796	226.014
Totaal Inkomen	341.584	487.190	525.753	-231.262
Totaal Armoedebestrijding	-37.243	-37.325	-37.391	-55.209
Totaal WMO	-279.829	-283.183	-286.668	-418.119
Totaal Jeugd	-339.467	-537.232	-569.092	-699.095
Totaal Bedrijfsvoering	-99.367	-40.827	-25.489	-140.909
Totaal Generaal = c	-222.200	-170.098	-145.091	-1.318.580
dekking door rijksbijdragen:				
- inburgering	146.514	149.737	153.032	156.398
- lagere BUIG a.g.v. daling lasten bijstand	-341.584	-487.190	-525.753	231.262
- ROOO	43.989			
- prijscompensatie circulaires (*)				pm*
totaal = d	-151.081	-300.128	-372.721	387.660
totaal voordeel (+) of nadeel (-) (c + d)	-373.281	-470.226	-517.812	-930.920

Let op: In de begroting van de Dienst zijn de kosten Jeugdzorg voor het jaar 2028 per abuis geïndexeerd met 5,17% i.p.v. 2,2% zoals in de uitgangspunten bij de begroting staat vermeld. De Dienst komt nog met een aanvullende correctie hierop (Bijlage 3). In bovenstaande overzicht is uitgegaan van de cijfers (voor 2028) gebaseerd op het juiste indexeringspercentage (2,2%).

Een deel van de kosten kan worden gedekt uit rijksbijdragen. Voor de daling van de bijstandslasten werkt dit echter ongunstig uit, omdat – conform de gebruikelijke aanname – een lagere lastenontwikkeling ook leidt tot een lagere BUIG-uitkering van het Rijk.

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

In hoeverre dit zich in de praktijk daadwerkelijk voordoet, wordt duidelijk bij de publicatie van de voorlopige BUIG-budgetten in oktober en de nader voorlopige BUIG-budgetten in mei van elk jaar.

In hoeverre de overige kostenstijgingen kunnen worden opgevangen via de accressen uit het gemeentefonds, zal blijken uit de meicirculaire 2026, die op het moment van opstellen van dit advies nog niet was verschenen.

De begroting is opgebouwd uit vier programma's: Werk, Participatie en Inkomen; Armoedebestrijding; Wmo en Jeugdwet; en Bedrijfsvoering. Per programma worden de financiële kaders beschreven. Voor een nadere inhoudelijke toelichting per programma, inclusief de zogenoemde 'spotlights' met de belangrijkste accenten en aandachtspunten voor 2027, wordt verwezen naar de begroting zelf.

Juridisch

Wet gemeenschappelijke regeling en de Gemeenschappelijke regeling Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân 2022.

Communicatie

De begroting 2027 is door De Dienst met de gemeenten afgestemd.

Participatie

N.v.t.

Fatale termijn

1 juli 2026

Uitvoering

Gemeenten kunnen hun zienswijzen ten aanzien van de begroting bij De Dienst kenbaar maken. Na behandeling door de raad (1 juli 2026) wordt De Dienst over de uitkomsten geïnformeerd.

Relevante documenten

Eerder genomen besluiten:	<i>Titel(s) en tussen haakjes datum besluitvorming raad</i>
Intrekken beleidsnota's:	<i>Titel(s) en tussen haakjes datum besluitvorming raad</i>
Gevolgen ander beleid:	<i>Titel(s) en tussen haakjes datum besluitvorming raad en in het kort de gevolgen</i>

Bijlagen

Bijlage 1 Aanbiedingsbrief bij begroting 2027

Bijlage 2 Primitieve begroting 2027 - De Dienst Noardwest Fryslân

Bijlage 3 Aanvullende brief concept begroting 2027

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Harlingen, 19 mei 2026

Burgemeester en wethouders van Harlingen,
de secretaris, de burgemeester,

J. van Delden

C.M. Sjerps

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Besluit van de gemeenteraad van Harlingen

Onderwerp:	Eerste begroting 2027 De Dienst Noardwest Fryslân
-------------------	---

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HARLINGEN

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19 mei 2026

Besluit

1. De raad voor te stellen geen zienswijze naar voren te brengen op de concept begroting 2027 van De Dienst SZW Noardwest Fryslân;
2. Een lagere raming dan de Dienst aan te houden v.w.b. de kosten Jeugdzorg 2028-2030;
3. De financiële gevolgen te verwerken in de begroting 2027 van de gemeente.

Besluit aangepast

--

Vastgesteld door de raad in zijn
vergadering van 30 juni 2026

, de voorzitter

, de raadsgriffier